

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

153. SESJA PLENARNA KR-U, 8.2.2023–9.2.2023

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Regionalne strategie adaptacyjne na rzecz osiągnięcia rolnictwa regeneratywnego

(2023/C 157/09)

**Dokument
źródłowy:**

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijne ramy certyfikacji usuwania dwutlenku węgla – (SEC (2022) 423 final) – (SWD(2022) 377 final) – (SWD(2022) 378 final)

COM(2022) 672 final – 2022/0394 (COD) –

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW,

Uwagi ogólne

1. Przypomina, że globalny kryzys klimatyczny wymaga od nas osiągnięcia wspólnego europejskiego celu neutralności klimatycznej do 2050 r., przy czym należy jednocześnie podejmować próby minimalizacji negatywnych skutków gospodarczych i społecznych transformacji dla obszarów, obywateli i przedsiębiorstw w Unii.
2. Podkreśla, że rolnictwo, które odpowiada za 13 % emisji gazów cieplarnianych w UE, może wnieść istotny wkład w osiągnięcie celu neutralności klimatycznej do 2050 r. także dzięki praktykom w zakresie sekwestracji dwutlenku węgla z atmosfery za pomocą fotosyntezy, dzięki biomase, składowaniu dwutlenku węgla w glebie i znacznemu ograniczeniu emisji.
3. Jak wskazał w swojej opinii w sprawie przeglądu rozporządzenia LULUCF⁽¹⁾, popiera propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą podniesienia do 2030 r. w sektorze gruntów docelowego poziomu pochłaniania netto do 310 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla.
4. Przypomina o roli europejskiego rolnictwa jako żywiciela oraz gwarancji bezpieczeństwa żywnościowego ludności Europy.
5. Stwierdza, że oprócz kryzysów wynikających z obecnej sytuacji geopolitycznej, takich jak wojna w Ukrainie, również skutki zmiany klimatu i załamania się różnorodności biologicznej stanowią strukturalne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego i dostaw żywności w Europie i na świecie.
6. Odnotowuje, że ekstremalne zjawiska klimatyczne, takie jak susze, pożary, powodzie, oraz coraz liczniej występujące i istotniejsze inne ekstremalne zdarzenia związane z klimatem osłabiają europejski sektor rolny i leśny.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Przegląd rozporządzeń dotyczących LULUCF i wspólnego wysiłku redukcyjnego (Dz.U. C 301 z 5.8.2022, s. 221).

7. Uważa, że przejście na bardziej zrównoważone europejskie systemy żywnościowe, oparte na praktykach wynikających z agroekologii i gospodarki o obiegu zamkniętym, ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia europejskich celów w zakresie klimatu, bezpieczeństwa żywnościowego, ochrony różnorodności biologicznej, ograniczenia stosowania nawozów, pestycydów i „importowanego” wylesiania oraz odporności systemów produkcji określonych w strategii „Od pola do stołu” i, szerzej, w Europejskim Zielonym Ładzie. Przypomina, że produkty rolne przywożone do Europy muszą spełniać te same wymogi środowiskowe co produkty wytwarzane w UE.
8. Sądzi jednak, że jakakolwiek polityka transformacji europejskich systemów żywnościowych powinna mieć na celu wzmocnienie europejskiej samowystarczalności żywnościowej i powszechnego dostępu do zrównoważonej, bezpiecznej i bogatej w składniki odżywcze żywności po przystępnej cenie.
9. Przypomina o znaczeniu wspierania rolników w przeprowadzeniu tej transformacji za pomocą odpowiedniej europejskiej polityki wsparcia.
10. Podkreśla, że działalność rolnicza musi zapewniać rolnikom godziwe dochody oraz że świadczone przez nich usługi ekosystemowe muszą być sprawiedliwie wynagradzane. Spadek liczby ludności, mniejsza łączność i brak odpowiedniej infrastruktury często rzutują na obszary wiejskie. Biorąc pod uwagę znaczenie tych obszarów dla produkcji żywności, zawód rolnika musi zachować atrakcyjność, by młodsze pokolenia nie opuszczały wsi w poszukiwaniu lepszych perspektyw.
11. Przypomina o roli władz lokalnych i regionalnych we wspieraniu rolników w transformacji agroekologicznej.
12. Domaga się, aby te praktyki mogły generować dodatkowe dochody dla rolników w ramach certyfikacji. Uważa, że ogólnie rzecz biorąc, niezbędne jest również zapewnienie spójności, przejrzystości i bezpieczeństwa systemu, aby jednostki emisji przyznawane w tym sektorze mogły zostać uznane za wiarygodne.

Zasady i praktyki rolnictwa regeneratywnego

13. Popiera propozycję Komisji dotyczącą zbadania nowych form wsparcia dla praktyk składowania dwutlenku węgla w sektorze gruntów, o których mowa w komunikacie o zrównoważonym obiegu węgla.
14. Uważa jednak, że ważne jest, aby nie ograniczać ogółu tych praktyk jedynie do modelu gospodarczego.
15. Uważa, że rolnictwo regeneratywne należy przede wszystkim zdefiniować jako zbiór praktyk agroekologicznych i ochrony gleby mających na celu pochłanianie i ograniczenie emisji, przy czym należy jednak przyjąć bardziej całościowe podejście do odbudowy różnorodności biologicznej, ochrony wody i jakości gleby, bezpieczeństwa żywnościowego, przystosowania się do zmiany klimatu, utrzymania miejsc pracy w rolnictwie na obszarach wiejskich oraz poprawy dochodów rolników.
16. Proponuje, aby definicja rolnictwa regeneratywnego uwzględniała dwa wymiary neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla, a mianowicie sekwestrację i redukcję emisji w wartościach absolutnych, tak aby wynagradzać rolników za obydwa działania.
17. Zauważa w związku z tym, że podejście do praktyk niskoemisyjnych oparte wyłącznie na efektywności i intensywności emisji dwutlenku węgla nie uwzględnia złożoności metod produkcji rolnej i może prowadzić do intensyfikacji metod produkcji, które wpłyną na szeroko pojęte środowisko w sposób odwrotny do zamierzonego.
18. Przypomina, że praktyki mające na celu utrzymanie lub zwiększenie zawartości węgla w glebie przynoszą wiele dodatkowych korzyści dla środowiska i rolników. Zaznacza niemniej, że rolnicy stosujący w swoich gospodarstwach technikę uprawy zerowej, która pomaga w utrzymaniu węgla w glebie, być może będą musieli nadal, w ograniczonym stopniu, używać pestycydów, ponieważ techniki uprawy zerowej mogą znacznie wpłynąć na zmianę potrzeb w zakresie zwalczania szkodników.
19. Podkreśla, że jeżeli rolnictwo regeneratywne nie będzie praktykowane w sposób ciągły, istnieje duże ryzyko, że będzie to proces łatwo odwracalny, a zatem nie będzie trwałą metodą usuwania węgla z atmosfery.
20. Uważa, że rolnictwo niskoemisyjne powinno być wprowadzane priorytetowo w takich sektorach, jak ochrona i odbudowa torfowisk, system rolno-leśny oraz utrzymywanie trwałych użytków zielonych o największym potencjale składowania i redukcji emisji CO₂.
21. Podkreśla znaczenie praktyk mających na celu wzmocnienie systemów rolno-leśnych, takich jak odbudowa sieci drzew i krzaków otaczających pola rolne i pastwiska oraz zrównoważone gospodarowanie nimi lub systemy leśno-pasterskie, które poza zdolnością magazynowania węgla zapewniają rolnikom dodatkowe źródło różnorodności biologicznej i dochodów, a także znaczenie praktyk wzmacniających ekosystemy zagrożone erozją lub ekosystemy zdegradowane, o wysokim potencjale sekwestracji dwutlenku węgla.

22. Ubolewa, że powierzchnia trwałych użytków zielonych nadal maleje, ponieważ zasady warunkowości wspólnej polityki rolnej (WPR) pozwalają na przywrócenie 5 % tych obszarów w każdym okresie programowania ze względu na ponowną aktualizację roku odniesienia i zarządzanie tym środkiem w zbyt zagregowanej skali.

23. Przypomina, że – jak stwierdzono w jego opinii w sprawie agroekologii – należy priorytetowo traktować systemy hodowli ekstensywnej i półekstensywnej, takie jak mieszana hodowla zwierząt i pasterstwo, sprzyjające ograniczeniu azotowych składników chemicznych i utrzymywaniu łąk, co zapewnia korzyści dla klimatu i usługi ekosystemowe.

24. Nalega na utrzymanie i zwiększenie zasobów węgla w glebie na gruntach ornych za pomocą praktyk opartych na agroekologii, a jednocześnie ostrzega przed trudnościami związanymi z długoterminową trwałością dwutlenku węgla składowanego w gruntach ornych.

Ogólne zasady europejskiej certyfikacji rolnictwa regeneratywnego

25. Odnotowuje gotowość Komisji do wprowadzenia systemu certyfikacji emisji dwutlenku węgla, który podnosiłby wartość sekwestracji dwutlenku węgla, także w sektorze gruntów.

26. Ubolewa jednak, że wniosek Komisji Europejskiej nie zawiera szczegółowych informacji na temat niektórych kluczowych kwestii dotyczących między innymi zarządzania systemami certyfikacji, i nie pochwała decyzji Komisji o rozwiązaniu tych kwestii w drodze prawa wtórnego.

27. Wzywa Komisję do uwzględnienia specyfiki sektora rolnego i leśnego oraz do wyraźnego rozróżnienia w przyszłej certyfikacji praktyk opartych na procesach naturalnych i praktyk technologicznych.

28. Zwraca uwagę na istnienie w kilku państwach członkowskich oznakowań i certyfikacji dotyczących emisji dwutlenku węgla, w tym dla rolnictwa, i wzywa Komisję do uwzględnienia tego faktu przy opracowywaniu rygorystycznych ram europejskich. Należy opracować jasną i przejrzystą metodologię, która zapewni wiarygodność systemu i przejrzystość jednostek emisji, a tym samym umożliwi uzyskanie jak najlepszego wynagrodzenia.

29. Wzywa Komisję Europejską do wyjaśnienia, w jaki sposób zamierza uniknąć zakłóceń konkurencji z powodu świadectw usunięcia dwutlenku węgla spoza UE, które nie opierają się na tych samych wymogach.

30. Przypomina, że osiągnięcie globalnej neutralności klimatycznej wymaga podjęcia działań w oparciu o dwie główne dźwignie, a mianowicie ograniczenie emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności człowieka oraz zwiększenie liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla poprzez zalesianie, ponowne zalesianie, hodowlę pasterską, techniki rolnicze ulepszania gleby, a także inne rozwiązania technologiczne i przemysłowe.

31. Uważa, że priorytetem europejskich działań w dziedzinie klimatu musi pozostać ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.

32. Zaznacza, że pochłanianie nie jest alternatywą dla redukcji emisji, i wzywa do zarezerwowania go dla resztkowych i nieuniknionych emisji, również po to, aby zapobiec wszelkiej dynamice spekulacyjnej i utrudnianiu działań łagodzących.

33. Odnotowuje, że oczekiwanie neutralności na poziomie jednostek, podmiotów gospodarczych i publicznych poprzez kompensowanie emisji dzięki zakupowi jednostek emisji opiera się na błędnym założeniu naukowym, ponieważ nie ma gwarancji zrównoważenia istniejącej już w danej chwili emisji poprzez jej przyszłe i potencjalnie odwracalne pochłonięcie.

34. Proponuje, aby europejskie ramy certyfikacji umożliwiały przyczynienie się do europejskiej i globalnej neutralności poprzez sprzedaż świadectw emisji dwutlenku węgla w ramach łańcuchów dostaw żywności dla przedsiębiorstw w tym sektorze w celu finansowania projektów dekarbonizacji związanych z potrzebami obszarów.

35. Jest zdania, że wszystkie sektory gospodarki powinny wносить wkład proporcjonalny do ich zdolności przeciwdziałania zmianie klimatu i w związku z tym sprzeciwia się wykorzystaniu certyfikacji emisji dwutlenku węgla w rolnictwie do celów kompensacji poza sektorem rolnym i rolno-spożywczym, z wyjątkiem sektora transportu i wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych. Zaznacza niemniej, że należy rozpatrywać rozmaite sposoby użytkowania gruntów w sposób całościowy, tak aby ramy regulacyjne nie zachęcały do przekształcania gruntów.

36. Wyraża ubolewanie, że wniosek Komisji Europejskiej nie określa zasad stosowania tych świadectw usunięcia dwutlenku węgla przez podmioty gospodarcze, a tym samym stwarza możliwość stosowania niepożądanych metod kompensacji emisji.

37. Zaleca, aby przyszła certyfikacja nie zachęcała do praktyk przynoszących negatywne efekty zewnętrzne dla różnorodności biologicznej i szerszej rozumianego środowiska, nawet jeśli są one korzystne pod względem redukcji emisji gazów cieplarnianych, zgodnie z zasadą „nie czyni poważnych szkód”.

38. Uważa, że certyfikacja rolnictwa regeneratywnego powinna być wielowymiarowa i przyczynić się do systemowego przejścia systemów żywnościowych na agroekologię, z uwzględnieniem określonych zgodnie z zatwierdzoną metodyką prostych wskaźników dotyczących różnorodności biologicznej, jakości wody, naturalnej żyzności gleby i wykorzystania środków produkcji rolnej, lub na podstawie tych wskaźników.
39. Proponuje uwzględnienie w procesie certyfikacji zarówno redukcji emisji z rolnictwa, jak i ich pochłaniania, aby uzyskać ogólny obraz wpływu danego projektu na klimat.
40. Sądzi także, że zakres stosowania europejskiej certyfikacji rolnictwa powinien obejmować i promować ograniczenie wszystkich emisji gazów cieplarnianych na poziomie gospodarstw rolnych, aby zachęcić do systemowej zmiany systemów produkcji oraz praktyk.
41. Ubolewa w związku z tym, że wniosek Komisji Europejskiej skupia się wyłącznie na usuwaniu dwutlenku węgla i nie pozwala na sporządzenie ogólnego bilansu dwutlenku węgla oraz innych gazów cieplarnianych.
42. Domaga się jednak, aby redukcje i pochłanianie były uwzględniane oddzielnie w celu promowania przejrzystości projektów i monitorowania zmian w zakresie pochłaniaczy dwutlenku węgla z jednej strony, a emisji z rolnictwa z drugiej, bez łączenia tych dwóch celów.
43. Zaleca określenie odpowiedniego poziomu wdrażania certyfikacji w zależności od praktyk w celu zmniejszenia ryzyka ucieczki emisji w gospodarstwie i poza nim.
44. Apeluje, aby przyszłe ramy certyfikacji zapewniały zgodność z kryteriami trwałości i braku podwójnego liczenia redukcji emisji.
45. Wzywa Komisję do ustanowienia sprawiedliwych reguł, aby unikać skutków odwrotnych do zamierzonych, niekorzystnych dla najuczciwszych operatorów i rolników, którzy opracowali już działania i praktyki rolnicze sprzyjające sekwestracji dwutlenku węgla i tym samym, aby ostatecznie nie nagradzać rolników, którzy wybrali praktyki szkodliwe z punktu widzenia zawartości węgla w glebie.
46. Proponuje w związku z tym, aby certyfikacja rolnictwa niskoemisyjnego uwzględniała, oprócz wskaźników pochłaniania, również poziomy nasycenia i utrzymanie zasobów węgla.
47. Przypomina, że trwałość w czasie węgla składowanego w glebie i biomase pozostaje jednym z głównych zagadnień w kontekście certyfikacji emisji dwutlenku węgla.
48. Proponuje, aby systemy certyfikacji opierały się na długoterminowych umowach oraz na zobowiązaniach do nieodwracalności wykraczających poza okres zawierania umów, w szczególności w odniesieniu do projektów rolno-leśnych i torfowisk.
49. Odnotowuje, że Komisja zamierza założyć, iż dwutlenek węgla zostanie ponownie uwolniony pod koniec okresu monitorowania, lecz uważa, że zasadnicze znaczenie ma zbadanie, w jaki sposób można zapewnić długoterminową rentowność praktyk składowania, aby zachęcić do stałego składowania.
50. Zaleca ściśle uregulowanie warunków umowy, tak aby obciążenia i ryzyko odwracalności były równomiernie rozłożone w przypadku problemów z wykonaniem umowy, niezależnie od woli operatora.
51. Proponuje w związku z tym włączenie pojęcia zarządzania ryzykiem do certyfikacji, aby chronić rolników i operatorów przed zagrożeniami stwarzanymi przez zdarzenia związane z klimatem, takie jak pożary lasów.
52. Przypomina o różnorodności warunków w zakresie systemów produkcji w państwach członkowskich i ich regionach oraz uważa, że ramy certyfikacji muszą obejmować elastyczność niezbędną do uwzględnienia specyfiki regionalnej.
53. Wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny oddziaływania europejskiej certyfikacji na ceny gruntów oraz jej skutków społeczno-gospodarczych.

System monitorowania, sprawozdawczość i weryfikacja

54. Zwraca uwagę na liczne trudności związane z dokładnym rozliczaniem zasobów węgla w glebie.
55. Proponuje w związku z tym przyjęcie podejścia opartego na uznanych praktykach w celu zwiększenia i utrzymania zawartości węgla w glebie, co przyczyni się do ochrony różnorodności biologicznej – zamiast podejścia opartego jedynie na wynikach.

56. Jednocześnie wzywa Komisję do dalszego rozwijania metod monitorowania składowania dwutlenku węgla w glebach rolniczych i leśnych oraz do poprawy oceny potencjału składowania dwutlenku węgla przed uruchomieniem przyszłych ram certyfikacji.
57. Sugeruje, aby w metodzie rozliczania uwzględniano wszystkie emisje na poziomie gospodarstwa, zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie, w celu uniknięcia ryzyka ucieczki emisji i zachęcania do systemowej transformacji systemów rolnych.
58. Proponuje w związku z tym, aby ramy monitorowania i weryfikacji wykraczały poza wskaźniki rozliczania emisji dwutlenku węgla, obejmując wskaźniki istotne dla różnorodności biologicznej i autonomii gospodarstw, a także sugeruje, aby emisje rozliczano w przeliczeniu na hektar, a nie na wyprodukowaną ilość, by zachęcić do przechodzenia na rolnictwo bardziej ekstensywne i zniechęcić do optymalizacji przez intensyfikację.
59. Zaleca ustanowienie ram monitorowania i oceny certyfikacji, które byłyby zarazem wiarygodne i dostępne, bez tworzenia nieproporcjonalnych kosztów administracyjnych i związanych z kontrolą.
60. Proponuje opracowanie na szczeblu państw członkowskich specjalnych usług doradczych w zakresie ram monitorowania i oceny projektów rolnictwa regeneratywnego, dostosowanych do różnych rodzajów gospodarstw i warunków produkcji.
61. Zaleca wprowadzenie mechanizmów przeglądu w celu dostosowania systemu monitorowania i weryfikacji do zmian w praktykach rolniczych i leśnych.
62. Proponuje stworzenie europejskiego rejestru w celu zapewnienia identyfikowalności wkładu oraz jednostek emisji dwutlenku węgla pochodzących z certyfikacji w rolnictwie, wykorzystując przy tym dotychczasowe doświadczenia na szczeblu krajowym lub regionalnym.

Finansowanie rolnictwa regeneratywnego

63. Przypomina, że WPR jest i musi pozostać głównym narzędziem ukierunkowywania i wspierania europejskiej produkcji rolnej na drodze do tworzenia coraz bardziej odpornych i zrównoważonych systemów.
64. Uważa, że wprowadzenie certyfikacji rolnictwa regeneratywnego częściowo finansowanej z sektora prywatnego nie ma na celu zastąpienia finansowania publicznego.
65. Jest zdania, że ustanowienie dobrowolnych rynków kompensacji emisji mogłoby wiązać się z poważnymi zagrożeniami w postaci finansjalizacji rolnictwa oraz masowego wykupu i dzierżawy ziemi w perspektywie średnio- i długoterminowej oraz że Komisja powinna już teraz uwzględnić te zagrożenia.
66. Zauważa, że obecnie cena tony dwutlenku węgla na dobrowolnych rynkach nie byłaby wystarczająca, aby wspierać rolników na drodze do zmian systemowych, a wręcz przeciwnie, mogłaby zniechęcać operatorów, zwłaszcza mniejszych i mniej wrażliwych na korzyści skali. W związku z tym finansowanie powinno przynajmniej rekompensować wprowadzenie nowych praktyk oraz certyfikację.
67. Proponuje w związku z tym klauzule ochronne, w szczególności w postaci maksymalnej ceny świadectw usunięcia dwutlenku węgla, aby zapobiec zalesianiu produkcyjnych gruntów rolnych i masowemu wykupowi i dzierżawie ziemi, a także w postaci ceny minimalnej, aby zagwarantować, że certyfikowane systemy będą wystarczająco atrakcyjne dla rolników i zniechęcające dla przedsiębiorstw, które nie chcą podjąć wystarczających wysiłków na rzecz ograniczenia emisji.
68. Wzywa Komisję, by preferowała podejście hybrydowe z częściową płatnością początkową opartą na działaniach i praktykach rolniczych, przy czym saldo byłoby wypłacane po zakończeniu wieloletniego projektu o długości 5–10 lat w zależności od rzeczywistych wyników.
69. Zwraca się o wprowadzenie kryteriów zgodnych z zasadą hierarchii łagodzenia, umożliwiających tym samym dostęp do zakupu i finansowania ewentualnych jednostek emisji dwutlenku węgla pochodzących z certyfikacji tylko nabywcom i podmiotom finansującym, którzy wykazali już znaczną redukcję emisji u źródła, w celu ograniczenia dynamiki spekulacji.
70. Apeluje, by systemy certyfikacji obejmujące finansowanie prywatne były w pierwszej kolejności ukierunkowane na udział podmiotów żywnościowego łańcucha dostaw i wartości z myślą o sprzyjaniu dekarbonizacji sektora rolno-spożywczego dzięki dynamice partnerstwa.
71. Domaga się, aby finansowanie związane z certyfikacją emisji dwutlenku węgla mogło stanowić uzupełnienie dla finansowania WPR.
72. Apeluje, aby w przypadku ustanowienia rynków dobrowolnych to głównie nabywca kredytu pokrywał koszty systemu monitorowania i oceny.

73. Ubolewa, że we wniosku Komisji Europejskiej nie sprecyzowano, w jaki sposób różne źródła finansowania (w szczególności komplementarność z WPR) mogą być wykorzystywane łącznie w celu zapewnienia rolnikom dochodów stanowiących wystarczającą zachętę.

74. Proponuje wykorzystanie ram certyfikacji jako systematyki w celu przyciągnięcia dodatkowego finansowania publicznego lub prywatnego na realizowane zwłaszcza przez władze lokalne i regionalne wielowymiarowe projekty w zakresie transformacji, które miałyby niezaprzeczalnie pozytywny wpływ na redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Rola samorządów lokalnych i regionalnych

75. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne odgrywają zasadniczą rolę we wspieraniu rolników w rozwoju rolnictwa regeneratywnego, w szczególności w odniesieniu do szkoleń technicznych dla nowych podmiotów, wspierania rozpoczynania działalności przez młodych rolników, doradztwa dla rolników, przepisów dotyczących gruntów rolnych i urbanistyki, tworzenia gospodarstw demonstracyjnych oraz narzędzi monitorowania przebiegu transformacji agroekologicznej, jak również we wspieraniu badań nad sekwestracją dwutlenku węgla zgodnie ze szczególnymi uwarunkowaniami danego regionu, takimi jak klimat i rodzaj gleby.

76. Ubolewa jednak, że we wniosku Komisji Europejskiej pominięto potencjalny wpływ tych nowych przepisów na gospodarowanie gruntami oraz na regionalne strategie rolne i żywnościowe. Wyraża w tym względzie rozczarowanie, że wnioskowi nie towarzyszy kompleksowa tabela oceny zgodności z zasadą pomocniczości.

77. Zauważa, że zmiana, transformacja i ewolucja praktyk nie mogą mieć miejsca w odosobnieniu i wyłącznie na poziomie gospodarstw.

78. W związku z tym wzywa Komisję do strukturalnego uwzględnienia wymiaru terytorialnego dynamiki transformacji, w tym w kierunku rolnictwa regeneratywnego, oraz do zachęcania władz lokalnych i regionalnych do większego zaangażowania we wdrażanie polityki rolnej, w tym przyszłej certyfikacji dotyczącej dwutlenku węgla.

79. Zauważa, że władze lokalne i regionalne mogą odgrywać podwójną rolę katalizatorów i łączników dla projektów rolnictwa regeneratywnego na skalę terytorialną, upowszechniając jednocześnie dynamikę współpracy między różnymi zainteresowanymi stronami.

80. Wnosi, by Komisja włączyła władze lokalne i regionalne w zarządzanie europejską certyfikacją emisji dwutlenku węgla jako gwarantów rozwoju projektów opartych na współpracy w ramach łańcucha dostaw powiązanych z potrzebami i specyfiką terytorialną oraz regionalnymi strategiami ograniczania emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie.

81. Ubolewa, że we wniosku Komisji Europejskiej nie wspomniano wyraźniej o władzach lokalnych i regionalnych w odniesieniu do zarządzania ramami certyfikacji usuwania dwutlenku węgla, co w perspektywie średnio- i długoterminowej może zagrozić pewnym elementom równowagi terytorialnej (ceny gruntów, masowy wykup i dzierżawa ziemi oraz samowystarczalność i odporność żywnościowa obszarów).

82. Proponuje rozważenie możliwości wprowadzenia przez władze regionalne systemów certyfikacji na szczeblu terytorialnym, za które będą one odpowiedzialne, przez ustanowienie ram zarządzania dostosowanych do wymogów lokalnych i określenie liczby dostępnych jednostek na podstawie obliczenia emisji z rolnictwa oraz możliwości ich ograniczania i składowania.

83. Zachęca władze lokalne i regionalne do promowania partnerskiego uczenia się w zakresie praktyk rolnictwa regeneratywnego za pośrednictwem gospodarstw demonstracyjnych oraz sieci doradczych na szczeblu terytorialnym.

Bruksela, dnia 8 lutego 2023 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów